

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

10 років українці – живі мішені для Росії: боротьба за право на життя триває

Фільм "АБСОЛЮТНЕ ЗЛО"
про звірства російських
військових

№1
2024

Photo
Libkos

ВИБУХИ

ВБИВСТВА

ДЕПОРТАЦІЯ

КАТУВАННЯ: війна Росії проти України триває

Вже 10 років Росія намагається захопити не лише території, але й долі українців під свій контроль. **Вона не відмежовує військових від цивільних, дітей від дорослих: Росія сіє зло та смерті всюди.**

За 10 років війни українці втратили своїх рідних, будинки, автомобілі, бізнес. Дехто вже кілька разів переїжджав зі Сходу на Захід України та розпочинав життя спочатку. Комусь це не вдавалося, адже російські дрони та ракети дістають до будь-якого куточка нашої (і не тільки) країни.

Ось вирва від ракети північнокорейського походження, яку запустила Росія 15 лютого. Вона розташована у Київській області та має ширину і глибину майже 10 і 8 метрів, відповідно. Також у радіусі близько 40 метрів вигоріла рослинність. Населений пункт – зовсім близько. В будинках від удару – вибиті вікна та пошкоджені фасади.

#RussiasATerroristState

А під цими завалами у Донецькій області українські рятувальники знайшли трьох людей – дитину з мамою та вагітну жінку. Росіяни завдали по місту Селидове 4 ракетних удари. Прямим влучанням зруйнували п'ятиповерховий будинок та корпус лікарні. По медзакладу росіяни поцілили двома ракетами, основний удар припав на пологове відділення.

9 лютого у Харкові внаслідок російських ударів “Шахедами” по нафтобазі через перекидання полум’я вигоріли понад 15 приватних будинків. **Згоріла ціла сім’я – батьки та їхні троє малолітніх дітей. Загалом у місті загинули семеро людей.**

“Встановити тіло немовляти на місці неможливо... Припускаємо, що мати тримала дітей, обіймаючи та притискаючи до грудей”, – повідомив начальник Слідчого управління поліції Харківщини.

Через цей російський злочин витекло близько 3 тис тонн нафти, яка потрапила у річки Уди, Лопань, Немишля, Харків. Приблизна площа забрудненої водної поверхні становить 780 тис. кв. м.

А на цих фото – майже цілі “Шахеда” іранського походження. Їх демонструють хлопці з Нацполіції. **Ці БПЛА дивом вдалося приземлити так, щоб не спрацювала бойова частина дрона-камікадзе.**

Жахливі кадри російських злочинів на території України роками облітають увесь світ, але досі Росія відчуває безкарність і продовжує війну!

Російська війна завдала Україні збитків на \$486 мільярдів.

(за даними третьої Швидкої оцінки завданої шкоди та потреб на відновлення (RDNA3), проведеної Світовим банком, Європейською Комісією, ООН та Урядом України)

Російська війна вбила в Україні 10 378 цивільних людей, ще 19 632 – поранила.

(за даними Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні)

Російська війна в Україні триває! І захист України – це захист світу. Не можна дати злу стати всесильним та ширитися країнами! —

УКРАЇНА ПОТРЕБУЄ ДОПОМОГИ НА ВСІХ РІВНЯХ: РОБОТА У ВАШИНГТОНІ

Працюючи у Вашингтоні, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець провів зустріч із представниками кількох потужних аналітичних центрів США, державних установ та неурядових організацій (CEPA, ATLANTIC COUNCIL, USAID, Creative Associates International).

Окрім цього, виступив на Міжнародному саміті релігійної свободи, присвяченому тематиці “Порушення свободи віросповідання в зонах війни та конфлікту”. Омбудсман України повідомив, що вже 10 років фіксуються випадки релігійних переслідувань людей за належність до різних конфесій. Також він розповів історії священників, яких викрадали і потім знаходили мертвими. Росія поширює свої репресивні заходи на тимчасово окупованих територіях України. Свавільні арешти та затримання супроводжуються тортурами, спробами зґвалтування та реальними погрозами вбивства. Росія постійно використовує тему релігії в інформаційних пропагандистських кампаніях для досягнення власних цілей, попри те, що сама вчиняє грубі порушення релігійної свободи в Україні.

Також під час роботи у Вашингтоні Дмитро Лубінець взяв участь у роботі **Гельсінської комісії Конгресу США**. На ній виступив із заявою перед представниками Конгресу США під головуванням Члена Палати представників Конгресу Джо Вілсона. Головний акцент виступу – повернення додому депортованих дітей, цивільних громадян і військовополонених. Наголосив на Четвертому пункті Формули миру.

Окрім виступів, Омбудсман України мав низку зустрічей у Державному департаменті США. Зокрема з:

- Енн Вітковські – помічником державного секретаря США у Бюро конфліктів та операцій зі стабілізації;
- Джульєтою Воллс Нойсміт – помічником державного секретаря США у Бюро щодо населення, біженців та міграції;
- Деном Бішофором – виконувачем обов'язків заступника державного секретаря США у Бюро з питань Європи та Євразії;
- Ніколь Чулік – заступником помічника державного секретаря США у Бюро з питань демократії, прав людини та праці.

Зустрівся в Інституті миру США із Послом Вільямом Тейлором та виступив на панелі в Університеті Джорджтауна. Також доєднався до Українського молитовного сніданку. На зустрічах порушували різні теми, усі стосувалися захисту прав українців.

Загалом під час візиту до Вашингтона провів **понад 40 зустрічей** із представниками державних органів США, аналітичних центрів, неурядових організацій та **понад 10 публічних виступів**.

Без сумнівів, головний акцент – на війні в Україні та поверненні всіх наших громадян додому.

На всіх зустрічах обговорювали підтримку Української формули миру. Закликав представників США доєднатися до повернення депортованих дітей, цивільних громадян і військовополонених в Україну! —

ПРАЦЮЄМО, ЩОБ ВИЗВОЛИТИ З В'ЯЗНИЦЬ, КАТІВЕНЬ І ТАБОРІВ ВОРОГА КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ ТА КОЖНУ УКРАЇНКУ!

У січні-лютому відбулося три обміни полоненими. Серед повернутих захисників України них є поранені. Попереду на воїнів чекає реабілітація.

**Нині в Україну вдалося повернути 3 135 українців!
Загалом вдалося здійснити 51 обмін.**

**Як в Україні зустрічають воїнів,
звільнених із ворожого полону**

#RussiasATerroristState

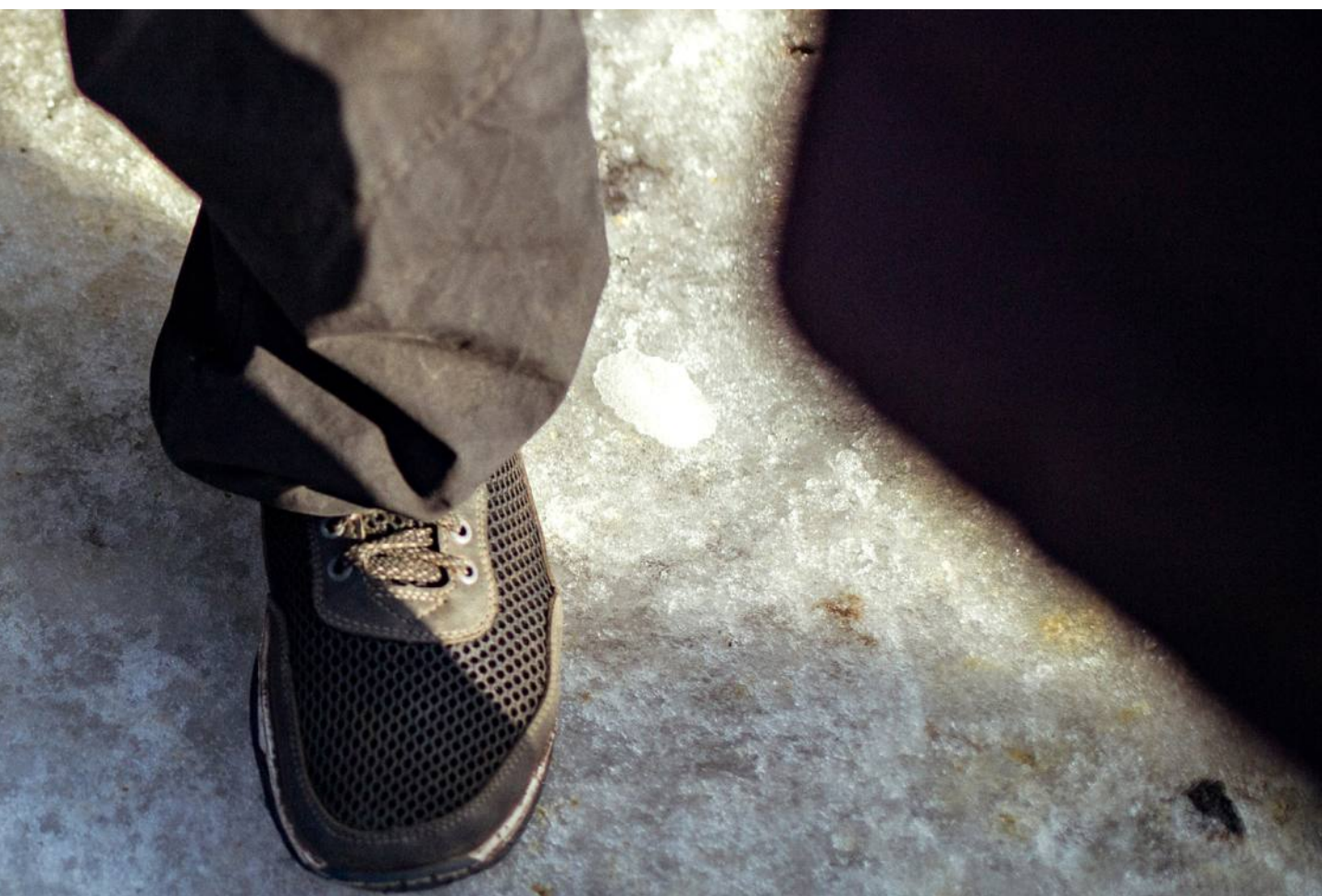
На жаль, **Росія не включає до обмінів бійців “Азову”**, а у пропагандистських роликах називає цих бійців найнебезпечнішими злочинцями.

На місці, де здійснюється репатріація, кожного разу перебувають працівники нашого Секретаріату, щоб проконтролювати дотримання прав людини, відповідно до міжнародного гуманітарного права та Женевських конвенцій. Також зафіксувати та показати світовій спільноті, якими відправляються на Росію їхні військовополонені (здорові, ситі, не замучені), які утримувалися в Україні. А також, якими кволими повертаються з російського полону українські захисники.

Спілкування Омбудсмана України Дмитра Лубінця з російськими військовополоненими перед обміном. **Росіяни підтверджують, що Україна чітко дотримується Женевських конвенцій.**

Україна здійснює всі можливі кроки, аби повертати додому своїх громадян. Також просить допомоги з поверненням додому українців у всіх країн світу.

КОЖНА РЕПАТРІАЦІЯ – ЦЕ РЕЗУЛЬТАТ КРОПІТКОЇ РОБОТИ!

The reaction of a Ukrainian defender returned from captivity after he tasted candy that he had not eaten for about 2 years

#RussiasATerroristState

СПІЛКУВАННЯ З РОДИНАМИ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ І ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ

В Офісі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щотижня відбуваються зустрічі із сім'ями військових, які потрапили в російський полон. Рідні ставлять відверті запитання, які їх турбують найбільше, уточнюють деталі переговорів з ворожою стороною щодо репатріації українських військових та цікавляться долею тих, кого нині росіяни утримують поблизу зони ведення бойових дій.

Так, нещодавно відбулася зустріч із членами родин полонених та зниклих безвісти військовослужбовців Військово-морських сил ЗСУ, які захищали місто Маріуполь, а також 95-ї окремої десантно-штурмової бригади.

Під час цієї зустрічі багато запитань стосувалися саме діяльності МКЧХ, зокрема того, що організація не надає інформації рідним, не відвідує українських полонених у РФ. На жаль, конкретних відповідей від представника МКЧХ не вдалося отримати.

Родичі озвучили, що, на їхню думку, **є потреба у доповненні Женевських конвенцій та створенні механізмів покарання для тих країн, які їх не дотримуються.**

Після цієї зустрічі Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець **звернувся з офіційним листом до голови МКЧХ у Женеві.**

ДОТРИМАННЯ ПРАВА НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я, НАЛЕЖНЕ МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОДАЛЬШИЙ СУПРОВІД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надходять звернення від членів родин діючих військовослужбовців та повернутих з полону. Вони просять допомогти із забезпеченням спеціалізованими медичними засобами поранених Героїв та підвищенням рівня медичного супроводу.

Після проведення ретельного аналізу та збору відповідної інформації, Офіс Омбудсмана посприяв у передачі партії спеціалізованих крісел колісних до лікувальних закладів, де проходять лікування та реабілітацію військовослужбовці, які отримали поранення під час бойових дій. Крісла колісні, які були спеціально відібрані до потреб поранених, допоможуть підвищити рівень мобільності та комфорту під час відновлення.

“Закликаю усіх громадян та організації продовжувати підтримувати військових, які боронять нашу країну. Спільними зусиллями можна досягнути значних змін на шляху до миру та відновлення”, – закликав Дмитро Лубінець. **—**

Олександр Кононенко

Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони
kononenkoov@ombudsman.gov.ua

■ ВІЙНА НЕ МОЖЕ БУТИ НА ПЕВНІЙ ТЕРИТОРІЇ, ЯКЩО ВОНА ЗАХОДИТЬ –

#RussiasATerroristState

ЦЕ БІДА ДЛЯ ВСІХ. НЕЙТРАЛЬНИМ БУТИ НЕ МОЖНА.

Андрій
Кузьменко

■ ОБ'ЄДНАНІ СПІЛЬНОЮ ЦІЛЛЮ: ПОВЕРНЕННЯ ДЕПОРТОВАНИХ ДІТЕЙ

У Ризі Представник Уповноваженого з прав дитини Ірина Суслєва взяла участь у міжнародній конференції “Війна Росії проти дітей”. Тема конференції – депортація росіянами українських дітей, як злочин геноциду, справедлива відповідальність та кроки для неповторення в майбутньому, спільні рішення задля повернення додому дітей та їх соціальна підтримка.

Ірина Суслєва у своєму виступі зазначила, що повернення відбувається на виконання плану дій Президента України “Bring Kids Back UA”, у межах 4 пункту Формули миру Президента України, відповідальним за реалізацію якого є Омбудсман України.

Кожне повернення схоже на спецоперацію.

І досвід Офісу Омбудсмана свідчить про те, що кожен випадок – делікатний і потребує окремого підходу.

■ З ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНОЇ ХЕРСОНЩИНИ ПОВЕРНУЛИ ХЛОПЧИКА

З проханням вивезти його з окупації до Офісу Омбудсмана звернулася старша сестра хлопчика. На ТОТ 12-річний Андрійко проживав разом зі своєю бабусею, бо мама померла влітку 2022 року.

В окупації вони відчули на собі всі “переваги російського світу”: залякування, психологічний тиск, візити представників окупаційної влади. Хлопчика погрожували відібрати у бабусі й влаштувати до дитячого будинку, оскільки він залишився без законного представника.

1 січня 2024 року вони нарешті опинилися на підконтрольній Україні території. Тож перший день нового року символічно став для цієї сім'ї першим днем нового життя. Повернення вдалося здійснити спільними зусиллями Офісу Омбудсмана з “Українською мережею за права дитини”.

■ ПАРЄ УХВАЛИЛА РЕЗОЛЮЦІЮ, В ЯКІЙ ЗАКЛИКАЛА КРАЇНИ-ЧЛЕНИ ВИЗНАТИ: ДЕПОРТАЦІЯ РОСІЄЮ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ – ЦЕ ГЕНОЦИД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

Це історичне рішення та історичні заяви! Україна працювала на міжнародному рівні, зокрема й Офіс Омбудсмана України, наголошуючи, що РФ чинить геноцид українського народу, депортуючи наших дітей.

Офіс Омбудсмана долучився до розробки тексту резолюції та опрацювання правок задля забезпечення прав дитини та її найкращих інтересів. Діяльність Офісу визнана на високому рівні міжнародною організацією, яка є лідером у сфері прав людини!

ПАРЄ в резолюції:

- відмітила зусилля України з повернення депортованих або примусово переміщених дітей, зокрема, виконання плану дій Bring Kids Back UA та створення Міжнародної коаліції країн за повернення українських дітей, відповідно до Формули миру Президента України;
- визнає відданість України захисту прав вразливих дітей, зокрема, шляхом створення Центру захисту прав дитини, який ми відкрили за ініціативи Президента України. А також те, що Україна займається питаннями, пов'язаними з документуванням злочинів проти дітей, які були викрадені Росією, та оцінює потреби дітей й вживає заходи, спрямовані на їхню реінтеграцію.

Кожна депортована та примусово переміщена дитина, кожен цивільний, якого незаконно утримує РФ, кожен військовополонений, всі наші громадяни мають повернутися додому!

РОСІЯ ГОТУЄ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ДО ВІЙНИ ПРОТИ РІДНОЇ ДЕРЖАВИ

Країна-агресор захоплює українські землі, привласнює українських дітей і готує їх до бойових дій. РФ розпалює ненависть до Батьківщини за війну, яку вона сама ж принесла в українські домівки. Росія змушує відректися від рідної мови, культури та історії. Росія активно “перевиховує” тих, хто ідентифікує себе як українець.

На тимчасово окупованих територіях продовжується мілітаризація дітей. З відкритих джерел стало відомо, що у Мелітополі планують створити перший на ТОТ “Центр юнармійської підготовки”. Там дітей навчатимуть стройової підготовки, роботі з БПЛА, надаватимуть уроки першої медичної допомоги на полі бою та навчать розумітися на засобах, необхідних для відновлення боєздатності при пораненні. Основа мілітаризації – обов’язкова участь у пропагандистських заходах.

Дмитро Лубінець наголошує, що мілітаризація Росією освіти та насадження своєї ідеології українським дітям на тимчасово окупованих територіях – це порушення норм міжнародного гуманітарного права. Це черговий військовий злочин РФ, за який має бути справедливе покарання!

Світе, українські діти потребують порятунку від кривавих рук агресора! —

Ірина Сулова

Представник Уповноваженого з прав дитини

suslova@ombudsman.gov.ua

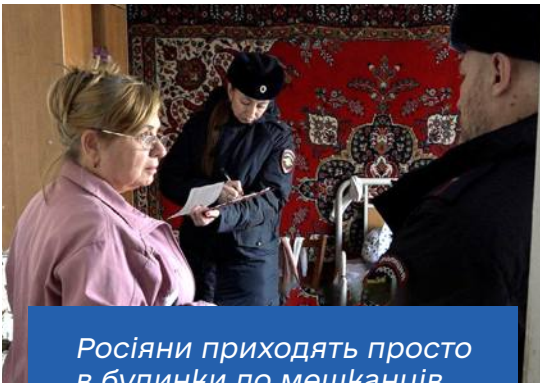
РОСІЙСЬКІ ОКУПАНТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ПРИМУСОВУ ПАСПОРТИЗАЦІЮ НА ТОТ УКРАЇНИ

Якщо українці на ТОТ відмовляються отримувати російські паспорти, на них чинять постійний психологічний та моральний тиск, погрожують життю та здоров'ю, в їхніх будинках проводять обшуки. Також із січня позбавляють людей медичної допомоги та інтернету – єдиного засобу зв'язку з рідними, які проживають на підконтрольній Уряду України території.

Дорослим без російського паспорта:

- не дають працювати;
- не надають медичну допомогу;
- можуть позбавити можливості оформити право власності на нерухомість.

Під загрозою позбавлення батьківських прав змушують оформити російські документи на дітей.

Росіяни приходять просто в будинки до мешканців ТОТ і змушують брати російські паспорти

До Офісу Омбудсмана України звернулася жінка з Енергодара та повідомила про факт примусової паспортизації її матері. Звернення щодо фіксації фактів примусової паспортизації на ТОТ до нашої інституції – непоодинокі. За грудень минулого року таких було 40.

Омбудсман України Дмитро Лубінець засуджує політику та дії органів держави-агресора щодо примусової паспортизації громадян України. Це суперечить нормам міжнародного права і є порушенням Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни.

Примусова паспортизація є елементом системного тиску на українських громадян, які вимушені жити в окупації.

Водночас Омбудсман України нагадує, що паспорти, видані окупаційною владою, не визнаються в Україні. Громадяни, які отримали їх насильницьким шляхом, не несуть кримінальної відповідальності та не позбавляються українського громадянства!

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ НА ТОТ КИДАЮТЬ НА “ПІДВАЛ” ТА ЖОРСТОКО Б'ЮТЬ!

Нещодавно з тимчасово окупованої території Херсонщини вдалося виїхати цивільному подружжю. Чоловік і жінка перебували там майже 2 роки та зазнали жорстокого поводження зі сторони окупантів.

Жінку двічі виводили на “підвал” та жорстоко побили через те, що вона розмовляла українською мовою. Складно уявити, що люди вимушені пережити...

Тричі чоловік та жінка намагалися виїхати на підконтрольну Україні територію: перший раз на їхніх очах розстріляли евакуаційну машину, другий – українців побили. Лише третя спроба виявилася вдалою.

За сприяння Офісу Омбудсмана був напрацьований евакуаційний маршрут та забезпечена психологічна підтримка подружжя.

Як результат – українці у відносній безпеці. Жінка розповідає, що коли опинилася на підконтрольній Україні території, встала на коліна та поцілувала землю. Надалі наш Офіс працюватиме, щоб допомогти родині.

**Люди, які повертаються додому, мають розуміти:
ми всі єдині й маємо підтримувати одне одного!**

■ ДОВГИЙ ШЛЯХ ДО РІДНИХ: ЕВАКУЮВАЛИ 80-РІЧНУ ЖІНКУ З ТОТ

До Омбудсмана України звернулася громадянка, яка протягом тривалого часу не мала змоги вивезти свою літню матір із тимчасово окупованого села на Донеччині. Її матір у тяжкому стані не могла самостійно пересуватися, тому і не мала можливості евакуюватися. Родичів або знайомих, які б могли за нею доглядати, поблизу не залишилося. Через відмову в отриманні російського паспорта жінка була у скрутному матеріальному становищі, бо “пенсію” їй не виплачували, а інших засобів існування у неї не було.

Розуміючи складність ситуації, працівники Офісу Омбудсмана спільно з громадською організацією, яка евакуює людей, вивчили різні варіанти маршрутів виїзду з ТОТ. Все організували так, щоб була можливість супроводжувати жінку протягом усього часу, з урахуванням ризиків, які могли виникнути при перетині кордонів.

24 січня пані Антоніна покинула свою домівку та розпочала складний шлях. Маршрут жінки пролягав через тимчасово окуповану територію Донецької області та території Росії, Естонії, Латвії, Литви та Польщі. На кожному етапі пані Антоніну супроводжували волонтери, які придбали їй крісло колісне та ходунки.

Попри усі складнощі, 4 лютого пані Антоніна нарешті зустрілася зі своєю донькою у місті Львів. **Після тривалих місяців розлуки тепер вони разом!** —

Ольга Алтуніна

Представник Уповноваженого з прав громадян,
постраждалих внаслідок збройної агресії проти України
altuninaom@ombudsman.gov.ua

ПРЕДСТАВИЛИ СПЕЦДОПОВІДЬ

щодо стану дотримання соціальних та економічних прав повнолітніх осіб, які потребують опіки та піклування, в умовах дії правового режиму воєнного стану

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець представив перед Комітетом з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин Спеціальну доповідь щодо стану дотримання соціальних та економічних прав повнолітніх осіб, які потребують опіки та піклування, в умовах дії правового режиму воєнного стану. До цього також долучилася Представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав Олена Колобродова. **Це перша Спеціальна доповідь з цього напрямку роботи.**

Під час підготовки Спецдоповіді працівники Офісу Омбудсмана здійснили 17 моніторингових, під час яких перевіряли державні інституції. Окрім цього, дослідили питання функціонування органів опіки та піклування за даними 1 348 територіальних громад. **Профільний Комітет рекомендував Верховній Раді України включити питання про розгляд цієї Спеціальної доповіді перед Парламентом.**

ПОНОВИЛИ ПРАВО 175 ЖИТЕЛЯМ

Херсона на призначення компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернулася жителька міста Херсона щодо порушення Херсонською міською радою її права на призначення компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі. За цим зверненням Уповноважений відкрив провадження, у межах якого надіслав рекомендації Міністерству соціальної політики України, Херсонській міській військовій адміністрації щодо вжиття заходів для призначення компенсації заявниці.

Вдалося встановити, що:

- заявниця в квітні 2023 року звернулася до управління праці та соціального захисту населення Дніпровської районної в м. Херсоні ради із заявою та необхідними документами для призначення їй компенсації;
- призначення та виплата компенсації на рівні територіальних громад з квітня 2023 року здійснюється із застосуванням спеціального програмного комплексу;
- не призначена та не виплачена компенсація, крім заявниці, ще 174-м жителям міста Херсона.

У результаті вжитих заходів реагування Уповноваженого у період із січня по грудень 2023 року **175-м жителям Херсона призначили компенсацію та виплатили кошти на загальну суму 2 302 777, 91 грн, у тому числі заявниці за 9 місяців, починаючи з квітня 2023 року, на суму 17 271 грн.** —

Олена Колобродова

Представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав
kolobrodova@ombudsman.gov.ua

РОБОТА НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Дмитро Лубінець та працівники Офісу Омбудсмана ведуть активну діяльність на міжнародній арені, яка спрямована на посилення всілякої допомоги Україні, а особливо у питаннях повернення громадян із депортації та полону.

Також робота направлена на інформування міжнародної спільноти на ті порушення прав людини, які вчиняє Росія, та притягнення винних до відповідальності за злочини, скоєні проти народу України.

Випуск №1, 2024

Зокрема, у січні-лютому відбулися такі заходи:

- зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Катар в Україні **Гаді Аль-Гаджрі**. Обговорювали повернення українців додому;
- зустріч-знайомство з Послом ЄС в Україні, Головою Представництва ЄС в Україні пані **Катаріною Матерновою**. Обговорили, як Україна й під час війни здійснює низку євроінтеграційних процесів і використовує всі можливості для того, щоб влитися в коло європейської сім'ї;
- спільна зустріч із послами одразу двох країн: Канади – **Наталкою Цмоць**, Норвегії – **Хеленою Санд Андерсен**. Обговорили конкретні кроки реалізації четвертого пункту Формули миру. Адже ці країни – співголови робочої групи з реалізації цього пункту (co-chair country);
- зустріч із представником Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) **Марком Сімаковські**. Обговорили посилення відповідальності Росії за порушення прав людини в Україні;
- зустріч із послом Німеччини в Україні **Мартіном Єгером**. Обговорили реалізацію Української формули миру, зокрема четвертого пункту, дотримання прав людини в Україні на різних напрямках, зокрема у системі органів сектору безпеки та оборони, прав дитини;

- зустріч із представниками Мережі політичних дій для сталого розвитку, Центру права та демократії, Бразильського центру міжнародних відносин та іншими представниками громадських, політичних релігійних та академічних **спільнот Бразилії**. Сподіваємося, що ця зустріч стане поштовхом до шляхів співпраці обох країн заради захисту прав людини та допомоги Україні у боротьбі з державою-терористом;
- зустріч із Міністеркою соціального захисту Естонії **Сігне Піісало**. Обговорили сприяння Уряду Естонії у відбудові України, зокрема, зосередженні на Житомирській області та сприяння у відкритті Центру захисту прав людини у місті Житомир;
- зустріч із делегацією Спеціального комітету ПА ОБСЄ “Парламентська група підтримки України”, яку очолила Президентка Парламентської асамблеї ОБСЄ **Піа Каума**. Говорили про українських дітей і цинічні воєнні злочини, які Росія вчиняє проти них. Розповіли історії усиновлення українських дітей публічними особами РФ і наголосили, що росіяни не бояться цього робити навіть публічно, бо відчувають безкарність;
- зустріч із координаторкою системи ООН в Україні **Деніз Браун** та головою Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні **Даніель Белль**. Дуже детально обговорили роботу України над поверненнями цивільних заручників, яких незаконно викрала Росія.

Офіс Омбудсману України продовжуватиме інформувати міжнародні організації, Уряди та спільноти про факти порушень прав людини Російською Федерацією! Зло має бути покаране!

■ ВІЗИТ ОМБУДСМАНА УКРАЇНИ ДО ШВЕЙЦАРІЇ

Омбудсман України Дмитро Лубінець долучився до Четвертої зустрічі радників із національної безпеки щодо Української формули миру. Він закликав країни світу приєднатися до термінового розв’язання питання щодо повернення всіх українців додому!

Також Дмитро Лубінець модерував панель “Гуманітарний напрямок Української формули миру: боротьба за повернення жертв насильницького переміщення, включно з депортованими дітьми та військовополоненими”. У своєму виступі Омбудсман наголосив: наразі **вдома 518 дітей, 3 135 дорослих, серед яких лише 150 цивільних**. Завдання України – повернути всіх! Тому міжнародна спільнота має негайно консолідувати свої зусилля на цьому напрямі!

У Давосі партнери нашої держави почули голоси українських дітей, яких вдалося повернути додому, родичів цивільних громадян, яких викрала та незаконно утримує РФ. Вони були вражені від почутих речей.

Також окремо говорили про повернення українських військовополонених та порушення норм МГП щодо них: нелюдських умов утримання, тортур, страт.

Загалом учасниками зустрічі в Давосі стали 81 країна та міжнародна організація. Це держави Європи, Азії, Африки, Південної та Північної Америки, Океанії. **Робота в Давосі – це важливий крок для повернення наших людей додому та допомоги Україні.**

ОМБУДСМАН УКРАЇНИ СТАВ ЧЛЕНОМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ ДИРЕКТОРІВ МІЖНАРОДНОГО ІНСТИТУТУ ОМБУДСМАНА (IOI)

Уперше в історії представник України увійшов до ради директорів європейського регіону IOI. Це передбачає участь у координації діяльності омбудсманів світу та в ухваленні спільних рішень.

“Для мене це додаткова можливість інформувати міжнародну спільноту про ситуацію, яка відбувається у нашій країні, й про те, як РФ порушує права наших громадян!”, – зауважив Дмитро Лубінець.

Згодом відбулося засідання Міжнародного Інституту Омбудсмана (IOI) із новообраними членами ради директорів. Омбудсман України виступив перед колегами та наголосив, що Україна зараз стоїть на передовій протидії відвертому нападу Росії на демократичний світовий порядок, тож закликав об'єднуватись, аби захищати права людини. Висловив сподівання, що спільно можна побудувати найсильнішу систему захисту прав людини, яка допоможе захистити права кожного в усіх державах-членах IOI.

КАТАР ВИКОНУЄ ВАЖЛИВУ РОЛЬ У ПОВЕРНЕННІ УКРАЇНЦІВ

Омбудсман України Дмитро Лубінець зустрівся із Державним міністром Катару з питань міжнародного співробітництва Лолвою Аль-Хатер.

Катар – перша країна, яка допомагає нам повертати українських дітей. Втім, сьогодні, обговорювали можливості повернення з території РФ й інших категорій громадян. І можливе залучення Катару до цього процесу.

Обговорили детально реалізацію пункту 4 Формули миру та подальші кроки. Окрім того, порушили питання щодо реалізації багатьох інших гуманітарних треків, про які буде відомо згодом.

Кожна поїздка спрямована на те, щоб у майбутньому ми мали конкретні результати. **Підтримка наших партнерів – це допомога в захисті прав людини та дитини, зокрема!** —

Ольга Стрепochenко

Директор Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції

strepochenko@ombudsman.gov.ua

■ УКРАЇНА НЕТЕРПИМА ДО КАТУВАНЬ ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи Віталій Нікулін взяв участь у щорічному обміні думками з представниками ООН за участю експертів зі столиць у межах 1488-го засідання Комітету міністрів Ради Європи на рівні Постійних представників. Тематична дискусія стосувалася питань катувань та жорстокого поводження.

Віталій Нікулін подякував **Спеціальній доповідачці РПЛ ООН з питань катувань Еліс Джил Едвардс** за ґрунтовний звіт, підготовлений за результатами її візиту до України.

Під час виступу вкотре засвідчив відданість України взятим на себе міжнародним зобов'язанням щодо недопущення катувань та інших форм жорстокого поводження. Для запобігання цим явищам у 2023 році Офіс Омбудсмена здійснив 538 відвідувань місць несвободи.

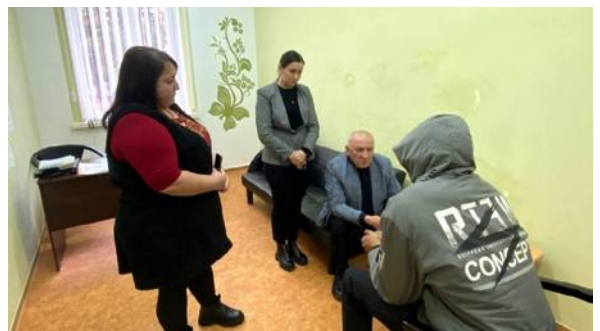
Водночас Віталій Нікулін наголосив на проблемі системної практики застосування катувань та інших жорстоких, нелюдських і таких, що принижують гідність, видів поводжень, яку використовує Росія стосовно українських військовополонених, цивільних і навіть українських дітей. **Звернувшись до міжнародної спільноти, Представник Уповноваженого закликав об'єднати зусилля для того, щоб зрештою змусити Росію дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права, а також притягнути всіх винних до відповідальності.**

■ ДОДЕРЖАННЯ ПРАВ ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

Моніторингова група НПМ здійснила **відвідування Волинського пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, Державної міграційної служби України**. Головною метою моніторингової групи було поспілкуватися з іноземцями, які там перебувають, та дізнатися стан дотримання їхніх прав при затриманні та перебуванні. Вдалося провести інтерв'ю з 5-ма особами.

Під час інтерв'ювання встановили факти неможливості отримання безоплатної правничої допомоги іноземцями. На деяких протоколах про затримання не було підпису про ознайомлення. Крім того, під час проведення конфіденційних бесід із іноземцями та особами без громадянства надходили численні скарги про те, що інформація про фактичний час їх затримання, яка внесена до протоколів про адміністративне затримання, не відповідає дійсності.

За фактами цих порушень скеровані акти реагування до відповідних органів, в тому числі й правоохоронних. —

Віталій Нікулін

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи
nikulini@ombudsman.gov.ua

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ: СУЧАСНИЙ СЦЕНАРІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Вступ в ЄС та НАТО (ст. 2 та 15 Угоди про асоціацію з ЄС) неможливий без забезпечення базових прав людини. Одним із основоположних є право на приватність. Договір країн-членів НАТО базується на тих же принципах.

Згідно зі ст. 11 Угоди про співробітництво між Україною та Європейською організацією з питань юстиції (ратифікована у 2017 році) Україна взяла на себе зобов'язання щодо гарантій рівня захисту персональних даних.

Ухвалення законопроектів “Про захист персональних даних” 8153 від 25.10.2022 та “Про Національну комісію з питань захисту персональних даних та доступу до публічної інформації” 6177 від 18.10.2021 є обов'язковою умовою на шляху інтеграції України до Європейського Союзу. Наразі повноваження щодо перевірки дотримання законодавства про захист персональних даних покладені на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відповідно до звіту Європейської Комісії Уповноважений не має належних ресурсів, щоб робити це ефективно, і не може здійснювати цю функцію, головним чином, у частині накладення штрафів за порушення законодавства про захист персональних даних.

Законопроекти, будучи взаємопов'язаними, впроваджують стандарти захисту персональних даних, що передбачені Конвенцією 108+ та GDPR.

Єврокомісія буде оцінювати ефективність системи захисту персональних даних, включно з нормативними актами, здатністю незалежного контролюючого органу виконувати покладені на нього функції, а також дієвість механізму оскарження рішень контролюючого органу в суді. Саме тому Україні потрібно нове законодавство та новий ефективний контролюючий орган у цій сфері.

EU4DIGITALUA, ОФІС ОМБУДСМАНА ТА МІНЦИФРИ ПРЕЗЕНТУВАЛИ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПИТАНЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Чимало українців, компаній та держорганів використовують штучний інтелект, адже він дозволяє зробити продукти діяльності кращими та оптимізувати роботу. Однак на першому місці має залишатися безпека людини та її даних.

Тож Офіс Омбудсмана України у співпраці з Міністерством цифрової трансформації України та проєктом EU4DigitalUA розробив рекомендації з дотримання прав людини та обробки персональних даних у сфері ШІ.

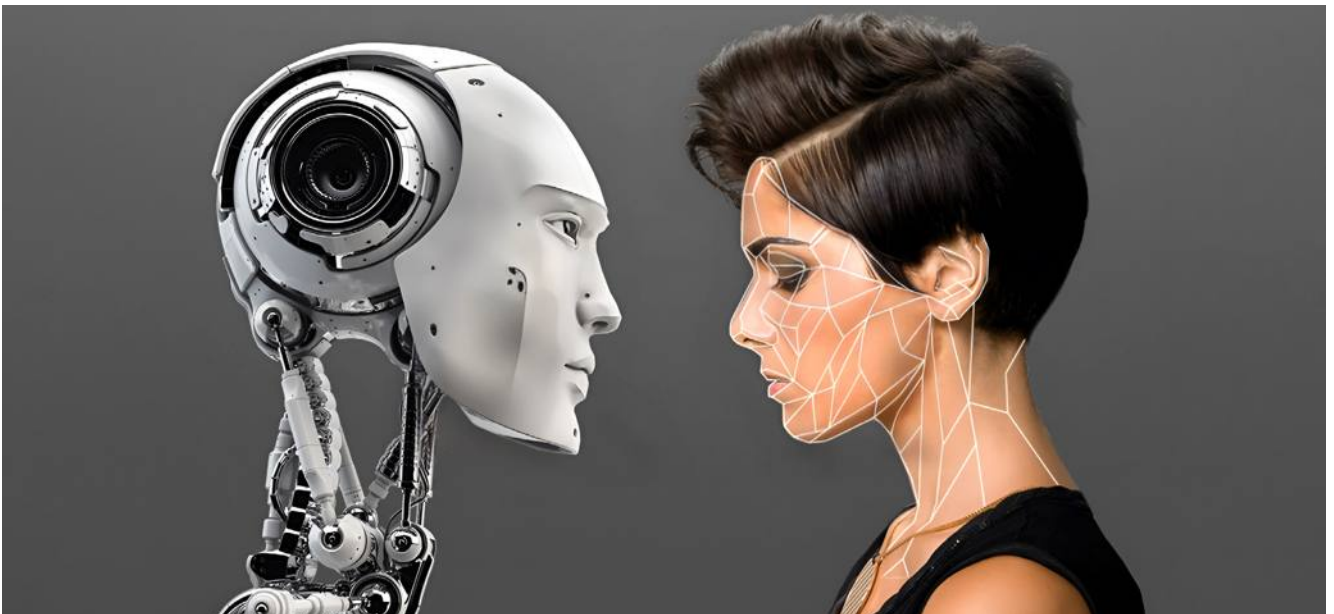
“Розуміння принципів, якими повинні керуватися розробники й компанії, що працюють зі штучним інтелектом, важливі для побудови довіри до електронних сервісів в Україні. Рекомендації у сфері захисту персональних даних допоможуть поглибити поінформованість та запобігти порушенням права на приватність”, – зазначила Представник Уповноваженого з інформаційних прав Юлія Деркаченко.

Документ містить зрозумілі та практичні поради для компаній та державних установ. Інструкція допоможе уникнути порушень прав людини.

Рекомендації описують:

- як штучний інтелект впливає на права людини;
- підходи до регулювання цього впливу в ЄС та США;
- в який спосіб компанії можуть етично працювати з даними при розробці систем на базі ШІ;
- як керувати штучним інтелектом відповідно до законодавства. —

#RussiasATerroristState

Юлія Деркаченко

Представник Уповноваженого з інформаційних прав

derkachenko@ombudsman.gov.ua

В УКРАЇНІ ВІДКРИЛИ РОМСЬКИЙ ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Відбулося офіційне відкриття Громадського центру під керівництвом ромів (Ромський інтеграційний центр) у м. Мукачево за участі Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Закарпатській області Андрія Крючкова, координаторки системи ООН в Україні Деніз Браун, представниці ООН Жінки в Україні Сабін Фрайзер Гюнеш, представників УВКБ ООН в Україні та благодійного фонду “Регіон Карпат “Неека”, а також представників місцевої влади, партнерів та ромських організацій.

У межах візиту на Закарпаття координаторка системи ООН в Україні разом з Представником Уповноваженого відвідали ромське поселення в Ужгороді, де побачили катастрофічний стан умов проживання ромських сімей.

Омбудсман України Дмитро Лубінець спільно з Радою Європи працює над покращенням стану додержання прав представників ромської національної меншини (спільноти) України, що є частиною євроінтеграційних зобов'язань України, та постійно звертає на це увагу органів виконавчої влади й місцевого самоврядування.

З метою організації та здійснення послідовної роботи, спрямованої на протидію дискримінаційному ставленню до ромів з боку органів публічної влади, підприємств, установ, організації та фізичних осіб, в Офісі Омбудсмана України утворений відповідний структурний підрозділ, який координується Представником Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Михайлом Спасовим.

Офіс Омбудсмана України вітає ініціативу представників ООН привернути увагу міжнародної спільноти до стану забезпечення прав свобод представників ромської національної меншини (спільноти) в Україні та, зі свого боку, надалі продовжуватиме послідовну роботу щодо захисту прав і свобод представників усіх національних меншин (спільнот) в Україні.

МАЄМО СТВОРЮВАТИ УМОВИ, А НЕ БАР'ЄРИ

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець разом із Представником з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Михайлом Спасовим взяв участь у засіданні Комісії з питань координації взаємодії органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: “Про результати реалізації державної ґендерної політики в 2023 році”.

Під час свого виступу Дмитро Лубінець розповів про те, що в структурі Офісу Омбудсмана дотримуються ґендерного балансу, адже серед 24 Представників Уповноваженого – 12 чоловіків і 12 жінок.

Розуміючи колосальний внесок жінок у нашу боротьбу та перемогу, Омбудсман наголосив на необхідності застосування ґендерного підходу при розробці всіх політик на державному та місцевому рівнях.

“Україна послідовно вживає заходів для досягнення Цілей сталого розвитку, виконання рекомендації Єврокомісії з метою пришвидшення процесу вступу до ЄС”, – підсумував Дмитро Лубінець. —

#RussiasATerroristState

Михайло Спасов

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів
spasov@ombudsman.gov.ua

ВАЖЛИВО НЕ ВТРАТИТИ ДОВІРУ!

Кожного місяця Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець проводить особистий прийом громадян, які звертаються за допомогою у відновленні своїх порушених прав.

Громадяни приходять з різними питаннями – кожне Омбудсман України та відповідальний Представник розглядають в індивідуальному порядку, ретельно ознайомлюються з матеріалами та розробляють конкретні кроки в межах моїх повноважень.

“Дякую людям за довіру до нашої інституції! Працюємо, щоб забезпечити дотримання прав громадян”, – підкреслив Дмитро Лубінець.

■ МОНІТОРИНГ ДОДЕРЖАННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ТА ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВ

До Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини надійшла скарга громадянина щодо невиконання Міністерством оборони України рішення Соколівського районного суду Львівської області від 11.04.2023.

З метою розв'язання порушених у скарзі питань, до Міністерства оборони України направлялися відповідні запити для розгляду та проведення перевірки стану виконання рішення Соколівського районного суду Львівської області, та в разі його невиконання, вжиття заходів, спрямованих на негайне виконання судового рішення, зокрема, у частині поновлення громадянина на роботі та виплати середнього заробітку за один місяць.

Під час здійснення провадження Уповноваженого, встановлено, що Управлінням корпоративної політики Міністерства оборони України для відпрацювання наказу Міністра оборони України (по особовому складу керівників державних підприємств) було підготовлено пакет документів щодо поновлення громадянина на посаді директора Державного підприємства "Магерівський військовий лісгосп" та укладення з ним контракту.

Для отримання повної та вичерпної інформації Міністру оборони України був скерований додатковий лист-запит Уповноваженого з проханням поінформувати про стан виконання рішення Соколівського районного суду Львівської області.

У відповідь Міністерство оборони України зазначило, що наказом Міністра оборони України (по особовому складу керівників державних підприємств) від 21.12.2023 громадянина поновили на посаді директора державного підприємства "Магерівський військовий лісгосп" та поновили дію контракту, укладеного з ним 03.12.2019.

Крім того, Міністерство оборони України зазначило, що про результати проведеної роботи щодо виплати громадянину заборгованості, Омбудсману буде поінформовано додатково.

Таким чином за сприяння Уповноваженого вдалося поновити порушене право громадянина на належне виконання судових рішень. —

Денис Кононенко

Директор Департаменту моніторингу додержання права на справедливий суд та процесуальних прав
kononenko@ombudsman.gov.ua

РОСІЯ ВЗЯЛА ПІД КОНТРОЛЬ (СТЕРЛА З ЛИЦЯ ЗЕМЛІ) МІСТО АВДІЇВКА

Ворожі війська мали перевагу у живій силі та авіації.

Оборона Авдіївки тривала 9 років. Місто було своєрідними воротами у Донецьк. Від початку повномасштабного вторгнення – неймовірними зусиллями тисяч українських військових з піхотних, штурмових та артилерійських бригад, різноманітних спецслужб та Сил спеціальних операцій ЗСУ.

Цієї зими, коли в українському війську снарядний голод, ворог почав отримувати “успіхи”. У середині лютого росія стягнула на штурм Авдіївки всі свої резерви, зокрема, й з інших напрямків фронту.

**Шана українським захисникам, які тримали оборону міста.
Вічна пам'ять українським Героям, які загинули!**

ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну

3 135

осіб, звільнених з російського полону

з них →

150

цивільних

≈ 28 000

осіб зниклих безвісти за особливих обставин та незаконно позбавлених особою своєю свободи внаслідок збройної агресії РФ проти України

*За інформацією Генеральної директорки Міжнародної комісії з питань зниклих безвісти

518

дітей Україна повернула

з них →

388

депортованих дітей, за даними інформаційної платформи «Діти Війни»

10 378

убитих мирних жителів

19 632

поранених мирних жителів

*За інформацією Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні

527

загиблих дітей

1 225

поранених дітей

2 153

зниклих дітей

19 546

дітей, депортованих до РФ, та/або примусово переміщених на ТОТ

*За даними інформаційної платформи «Діти Війни»

1.4 млн

осіб без доступу до води через руйнування інфраструктури

4.6 млн

осіб мають обмежений доступ до води

≈ 700 тисяч

людей в Україні залишились без питної води через руйнування Каховської ГЕС

4.9 млн

осіб стали ВПО

6.5 млн

осіб отримали прихисток за кордоном

1 721

зруйнованих закладів охорони здоров'я

з них →

384

лікарні

352

амбулаторії

3 951

зруйнованих навчальних закладів

з них →

1 275

зруйнованих дитсадків

≈ 1 млн

дітей, постраждалих від війни, не мають безпечного та надійного доступу до продовження освіти

*За даними ООН

500

зруйнованих релігійних споруд

1 938

зруйнованих об'єктів культури

≈ 250 000

зруйнованих або пошкоджених будинків

126

зруйнованих вокзалів та станцій

346

зруйнованих мостів та мостових переходів

576

зруйновані котельні

426

зруйнованих заводів і підприємств

≈ 174 тисяч кв. км

території України вважаються потенційно замінованими

*Дані станом на 16.02.2024

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Уповноважений Верховної Ради України
з прав людини

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: **0 800 50 17 20**
електронна пошта: hotline@ombudsman.gov.ua

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Російська Федерація та всі військові злочинці, яких вона направила в Україну, понесуть найсерйознішу відповідальність за зло, яке вони вчинили.

Україна ретельно документує кожен злочин і кожную жорстокість.
Усі винні, безсумнівно, будуть покарані.

Ми ніколи не забудемо і не пробачимо. Як і світ.

#StandWithUkraine

Чат-бот «Омбудсман України»

– можливість швидко й зручно отримати відповіді на актуальні запитання. В ньому зібрані важливу інформацію в 17 категоріях.

Зокрема, тут можуть отримати відповіді щодо своїх прав військові, внутрішньо переміщені особи, родини з дітьми. Є й категорія для людей, які перебувають на тимчасово окупованій території або ж примусово депортовані.

Запускайте чат-бот:

@ukraine_ombudsman_bot

